

STAROSTA BRZESKI

32-800 Brzesko, ul. Bartosza Głowackiego 51
tel. +48 14 66 33 111; fax +48 14 66 32 343
www.powiatbrzeski.pl; e-mail: sekretariat@powiatbrzeski.pl

Brzesko, dnia 5 listopada 2024 r.

OR.1510.3.2024.AB

Szanowna Pani

W odpowiedzi na Pani petycję z dnia 10 października 2024 r. (wpłynęła do tut. urzędu w dniu 15 października 2024 r.) dotyczącą cyt. „pilnego odstrzału redukcyjnego zgodnie z art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo Łowieckie” informuję, co następuje.

Gospodarka łowiecka prowadzona jest w obwodach łowieckich przez dzierżawców, na zasadach określonych w ustawie, w oparciu o roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane. Organem naczelnym administracji rządowej w zakresie łowiectwa jest minister właściwy do spraw środowiska, administrację w zakresie łowiectwa sprawuje samorząd wojewódzki jako zadanie z zakresu administracji rządowej.

Stan liczebny gatunków, za które dzierżawca obwodu (koło łowieckie) ponosi odpowiedzialność finansową, z roku na rok permanentnie wzrasta, mimo iż w ślad za tym idzie pozyskanie zwierzyny. Przypuszczalnie problem leży po stronie przeprowadzanej, nie zawsze rzetelnej inwentaryzacji stanu gatunków łownych. Dlatego też pierwszym krokiem do ograniczenia liczebności dzików jest przeprowadzenie dokładnej inwentaryzacji i szacowania populacji dzików a następnie zwiększenie w rocznych planach łowieckich oraz w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych ilości pozyskiwanej zwierzyny w danym obwodzie łowieckim. Roczne plany łowieckie są opiniowane przez gminy, oraz właściwe izby rolnicze a zatwierdzane przez właściwego nadleśniczego PGL Lasy Państwowe w uzgodnieniu z Polskim Związkiem Łowieckim. Wieloletni łowiecki plan hodowlany jest sporządzany dla

sąsiadujących ze sobą obwodów łowieckich o zbliżonych warunkach przyrodniczych (rejon hodowlany), na okres 10 kolejnych łowieckich lat gospodarczych.

W przypadku nadmiernego zagęszczenia zwierzyny, zagrażającego trwałości lasów, nadleśniczy działający z upoważnienia dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe po zasięgnięciu opinii Polskiego Związku Łowieckiego wydaje decyzję administracyjną, nakazującą dzierżawcy lub zarządcy obwodu łowieckiego wykonanie odłowu lub ostrzału redukcyjnego zwierzyny. Jeżeli dzierżawca obwodu łowieckiego nie realizuje rocznego planu łowieckiego w zakresie pozyskania zwierzyny, nadleśniczy działający z upoważnienia dyrektora regionalnej dyrekcji Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe wydaje postanowienie o zastosowaniu odstrzału zastępczego zwierzyny, według zasad określonych w umowie dzierżawy obwodu łowieckiego.

Na podstawie art. 33a ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023r., poz. 1580 z późn. zm.) w przypadku, gdy zwierzęta stanowią nadzwyczajne zagrożenie dla życia, zdrowia lub gospodarki człowieka, w tym gospodarki łowieckiej, dopuszcza się podjęcie działań mających na celu ograniczenie populacji tych zwierząt.

Sejmik województwa, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody, organizacji społecznej, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, oraz Polskiego Związku Łowieckiego, określi, w drodze uchwały, miejsce, warunki, czas i sposoby ograniczenia populacji zwierząt.

Co do zasady, w przypadku sporadycznego pojawiania się dzików na terenach zamieszkałych przez ludzi, które stanowią zagrożenie dla ludzi i mienia w sprawie zastosowanie powinny znaleźć przepisy ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym - dalej u.s.g., wyjaśniając, że w świetle art. 7 ust. 1 pkt 14 u.s.g., zadania własne gminy obejmują w szczególności sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Przebywanie dzików w pobliżu terenów zabudowanych może powodować naruszenie porządku publicznego oraz zagrożenie bezpieczeństwa obywateli ze względu na możliwość niszczenia przez zwierzęta mienia, urządzeń produkcyjnych lub bezpośrednio zaatakowania ludzi i zwierząt gospodarskich. Wskazany powyżej przepis u.s.g. jest przepisem, upoważniającym gminę do podejmowania działań mających na celu przywrócenie porządku publicznego lub zapewnienie bezpieczeństwa obywatelom. Działania te mogą polegać m. in. na schwytaniu zwierząt i przewiezieniu ich w bezpieczne miejsce, zgodne z normą zawartą w art. 11 ust. 3 Prawo Łowieckie,

nakazującą współpracę dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich, nadleśniczych i wójtów w zakresie spraw związanych z ochroną i hodowlą zwierzyny. Ponadto, również zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024r., poz. 399) utrzymanie czystości i porządku w gminach należy do obowiązkowych zadań własnych gmin. Równocześnie należy dodać że wszystkie zadania o znaczeniu lokalnym, nie ujęte w przepisach prawa realizuje organ wykonawczy gminy. Natomiast, w przypadku stałej obecności zwierząt dzikich na terenach zamieszkałych przez ludzi gmina może zwrócić się do starosty o wydanie decyzji zezwalającej na odstrzał lub odłów redukcyjny w wypadkach szczególnego zagrożenia prawidłowego funkcjonowania obiektów produkcyjnych i obiektów użyteczności publicznej na podstawie art. 45 ust. 3 Prawo Łowieckie.

Jedynym narzędziem prawnym, który może stosować Starosta jest przepis z art. 45 ust. 3 ustawy z dnia 13 października 1995 r. Prawo Łowieckie (Dz. U. z 2023 r. poz. 1082), który mówi iż w przypadku szczególnego zagrożenia w prawidłowym funkcjonowaniu obiektów produkcyjnych i użyteczności publicznej przez zwierzynę, starosta, w porozumieniu z Polskim Związkiem Łowieckim, może wydać decyzję o odłowie, odłowie wraz z uśmierceniem lub odstrzale redukcyjnym zwierzyny.

Starosta Brzeski już od wielu lat stosuje ten przepis prawa rozpatrując wnioski Gmin o odstrzał redukcyjny dzików na terenie Powiatu Brzeskiego. Bowiem mając na względzie przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024r., poz. 1465 z późn. zm.) to Gmina winna wystąpić ze stosownym wnioskiem do Starosty Brzeskiego w ramach wykonywania zadania własnego obejmującego w szczególności sprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. We wniosku tym powinny być ujęte działki użyteczności publicznej, na których dziki bytują i stanowią zagrożenie, ilość dzików do odstrzału wraz z podaniem płci jak i wieku (ilość dorosłych i ilość młodych). Starosta Brzeski działając na wniosek gmin z terenu Powiatu Brzeskiego w okresie styczeń 2020 r. – październik 2024 r. wydał 32 zezwolenia na odstrzał redukcyjny 408 sztuk dzików. Dokonano odstrzału 272 sztuk. Jednocześnie nadmienia się, iż wykonując odstrzał redukcyjny dzików, zwierzęta te muszą przebywać na danej nieruchomości gruntowej i niniejsza wataha dzików po dokonanych odstrzale jednej czy dwóch sztuk zazwyczaj opuszcza na zawsze taką nieruchomość. W związku z tym myśliwi nie mogą do końca zrealizować decyzji Starosty Brzeskiego, z powodu prostego wytłumaczenia, gdyż ich tam nie ma (na działkach wskazanych w decyzji). W niektórych przypadkach te same dziki mogą zostać ujęte w innych decyzjach (gdyż

zwierzęta migrują) i też brak jest możliwości realizacji decyzji. W decyzji Starosta Brzeski może zezwolić na odstrzał dzików na terenach użyteczności publicznej lub w obiektach produkcyjnych zgodnie z zasadami bezpiecznego obsługiwanie się bronią, bezpiecznego strzału, niezagrażającego zdrowiu i życiu ludzi. Może również zezwolić na odłów wraz z uśmierceniem, nie może zezwolić tylko na odłów gdyż możliwość dokonania odłowu dzików i przeniesienia ich w inne miejsce jest ograniczona w związku z wystąpieniem ASF na terenie kraju. Tego typu działania skomplikowały przepisy i wytyczne dot. ASF – zgodnie z tym nie jest możliwe: usypianie, wyłapywanie i przemieszczanie dzików z terenów miejskich na leśne. Zgodnie z art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy z 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt – dalej u.o.z.z. ASF należy do chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Zwierzęta znajdujące się w strefie zagrożenia, co do zasady nie mogą być przemieszczane, a w przypadku zwalczania ASF powiatowy lekarz weterynarii może nakazać podjęcie określonych działań w celu uniemożliwienia wykonania odstrzału sanitarnego zwierząt wolnożyjących (dzikich) lub zakazać działań uniemożliwiających lub utrudniających wykonanie tego odstrzału (art. 44 ust. 1 pkt 12c u.o.z.z.). Decydujące są jednak decyzje powiatowego lekarza weterynarii dotyczące zasad postępowania wobec dzików na terenie objętym ograniczeniami (np. zakaz odłowu, zgodnie z § 4 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 24 kwietnia 2024 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń. W przypadku pojawienia się dzików na obszarze ochronnym jedyną rekomendowaną formą ograniczenia populacji dzików jest odłów z ich farmakologicznym uśmierceniem. Wiąże się to z zakupem odłowni, zatrudnieniem osób, które będą ją obsługiwały lub wynajęciem firmy specjalistycznej, po odłowieniu zleceniem farmakologicznego uśmiercenia a później utylizacji tuszy – co wiąże się z dalszymi kosztami, co z punktu ekonomicznego jest bardzo niekorzystne.

Z poważaniem

STAROSTA

(-) mgr Andrzej Potępa

Otrzymują:

1. Adresat,
2. A/a.